

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Wychodzi w Warszawie codziennie, wyjąwszy Niedziele i święta uroczyste. W Poniedziałek, Piątek i Sobotę o godzinie czwartej wieczorem; we Wtorek, Środę i Czwartek o godzinie dziesiątej zrana. Cena Prenumeraty wynosi w Warszawie rocznie Zł: 40. półrocznie Zł: 20. kwartalnie Zł: 10. Numera sprzedają się oddzielnie w cenie groszy 8. W Województwach Król. Polskiego rocznie kosztuje Zł: 50. półrocznie 25. kwartalnie Zł: 12 i gr: 15.

WIADOMOSCI HANDLOWE.

CENA PRODUKTÓW:

WARSZAWA.	KRAKÓW.	GDANSK.	WROCLAW.	BERLIN.
Korzec Warszawski.	Korzec Krakowski.	Łaszt 56 Szefli i pół, czyli 28 kor: i ćwier:	Korzec Wrocław:	Szefel czyli półkorca.
Złp:				
Pszenica. od 36 do 42.	od 27 do 29.	od 1180 do 1400.	38 gr: 18.	22 gr: 7 i pół.
Żyto. od 22 do 23.	od 16 do 17.	od 720 do 740.	25 gr: 12.	17.
Jęczmień. od - - „	od 12 do 13.	od 640 do 680.	19 gr: 24.	15 gr: 15.
Owies. od 12 do 13.	od 7 do 8.	od 440 do 460.	14 „	9. „
Groch. - „ - „	od 17 do 18.	od 1060 do 1100.	„ „	„ „
Rzepak. - „ - „	od 24 do 26.	- „ - „	„ „	„ „
Miód kam: 52 f: Zł: 26 do 44. - „ - „	- „ - „	- „ - „	„ „	„ „
Wosk - „ do 75.	- „ - „	- „ - „	„ „	„ „
Łój. - „ do 29.	- „ - „	- „ - „	„ „	„ „
Potaż od 17 do 18.	- „ - „	- „ - „	„ „	„ „
Wetna. kam: 54 fun: „	- „ - „	od 54 do 60.	„ „	„ „

Cena Towarów w Warszawie:

Kawa kamień 24 fun: od Zł: 76 do 84
Cukier dto „ dto od Zł: 50 do 58
Porter beczka „ Zł: 43²
Śledzie Hollend: beczka Zł: 204

Kurs Wexlów i Monet w Warszawie:

WEXLE: Berlin 2 M. sprzedają 98. kupują 97 i pół.
Hamburg Vista - 149. - „
Augsburg 2 M. - 101. - „
Lipsk 2 M. 100 i pół.
Vista 101.
Londyn 3 M. 635 i pół. 634.
Paryż 2 M. 77. - 76 i pół.

Wiedeń 2 M. - 101 i pół. „
Vista. - 102 i pół. „
Wrocław Vista. - 100.

MONETY. Dukat holl. nowy - 19 gr. 9. 19 gr. 7.
Stary ważny. - 19 gr. 5. 19 gr. 4.
Frydryksdory. - 33 gr. 7. 33 gr. 4.
Assygn. Ross. - 182 gr. 15. 182.
Ruble srebrne. - 102. „

Kurs monety w Krakowie:

Za sto Ryńskich Monetą konwencyjną 230 RWW.
Za Dukata Hollenderskiego. Zł: 19 gr. 4.
Za Dukata Austriackiego Zł: 18 gr. 27.

Kurs monety w Petersburgu:

Za Dukata Hollenderskiego 10 Rubli i 65 kopiejek.

Agio na złocie 2 Ruble i 83 kopjek.

Agio na srebrze 2 Ruble i 82 kopiejek.

Kurs Monety we Lwowie:

Za Dukata Hollenderskiego 10 Zł: R. 54 grajc:

Za Dukata Austriackiego 10 Zł: R. 48 grajc:

Za Talar Pruski 3 Zł: R. 26 grajc.

Za Rubel 3 Zł: R. 57 grajc:

Za 100 Ryńskich 236 WW.

B I B L I O G R A F J A.

Literatura Angielska.

Ciekawsze nowe dzieła wyszły w Anglii od początku roku 1818 są następujące:

POEZJA. W Styczniu napisał Jan Dillon nową tragedję pod tytułem: *Odwet* czyli *Córka Czystena*. To dramatyczne dzieło, jest pierwszą próbą bardzo młodego poety, który zachowując w niej przepisy Dramatyczne, okazał wiele ognia i znajomości sztuki. Rzecz tej tragedji wzięta jest z historii Perskiej z wieku czwartego.

Miss Porden wydała nowe poema w sześciu pieśniach pod tytułem: *Tryumf Stałości*. Szła za wzorem Popego poematu: *Pukiel włosów ucięty*. Używa wszędzie pomocy duchów, Gnomów i Syllów. Poema to zajmujące przez szczęśliwą wyobraźnię, przez styl łatwy i płynny, przez opisy żywe i prawdziwie malujące; mogło by być Klassycznym, gdyby młoda Autorka umiała powściągać często zbyt bujającą imaginację.

Powieści o cudach, humorach i czułości, przez Annę Plumptre w trzech tomach. — W tym nowym plodzie poezji, opisane są osobliwsze wypadki zdarzone w Chinach, Peru, Indji, Hiszpanji, i Lotaryngji. Zaleca to dzieło styl przyjemny i zwięzły.

Wyszło w tymże czasie w Londynie sześć Tomów poezji Lorda Biron, poczęści złożonych z dum i małych poematów. — Podobież wyszło dzieło: *Paryż* w roku 1815, poema pewnego Ultrarojalisty opisujące bitwę pod Waterloo.

Ale poezjami najwięcej w Anglii czytanemi, z których już do sześciu Edycji nowych robić musiano są: *Dolina Świę-*

tego Jana. Poema dramatyczne *Jana Wilsona*. Tegoż; *Zaraza* w mieście; nakoniec poema *Moorego* pod tytułem: *Szarlatan Lalla* którego już ośm Edycji zrobiono.

W miesiącu Lutym, wyszło piękne poema w którym są miejsca niezrównane i prawdziwie wspaniałe. Tytuł tego poematu jest: *Rododafne* czyli *Cuda Tessalji*. Autorem jest Pan Peacock (Pikok) już z kilku dawniejszych tworców znany. W Anglii dano o jego dziele zdanie następujące, porównując go z nowemi pisarzami Angielskiemi. „Nowe poema Pikoka nie jest podobnem do żadnego płodu pierwszych tegoczesnych naszych pisarzy. Pikok nie maluje zwyczajów narodowych i okolic ojczystych jak Walter Scott; nie wystawia tak okropnych i przerażających obrazów jak Biron; nie maluje rozkoszy Wschodu jak Moore; nie rozumuje w śródko płynących wierszach jak Campbell; nie łączy z naturalną czułością mocy i prostoty poety Wordsworth; przeniósł się w czasy starożytne, a używając Bogów i Bohatyrów Grecji porywa nas do Tesssalji obitej w cuda i zachwyca nasz umysł!

W miesiącu Maju, wyszło jeszcze jedno poema bezimiennego: *Pielgrzymka do Ziemi Świętej*. Styl w tym poemacie jest zaniedbany. Mimo tej wady widać rytmotwórcze natchnienie, i często napotykać można wiersze, których najpierwsi poeci za zdrościć by mogli.

ROMANSE. Ciekawsze są: *Pastor* w Northanger. *Frankenstein*; czyli tegoczesny *Prometeusz*. *Aktorka* jednego dnia: *Zofja* czyli skutki wielomówstwa i *Edgard*.

PODRÓŻE I STATYSTYKA:— Opis historyczny i Statystyczny *Stanów Zjednoczonych Ameryki* w 3 Tomach, przez Wardena. Autor tego dzieła był dawniej jeneralnym Konsulem Stanów Zjednoczonych w Paryżu; opisuje Amerykę od początku założenia tej Rzeczypospolitej.

Szwajcaria nowo podzielona na 19 Kantonów, pismo Anny Yossy, we dwóch Tomach. Piękna Autorka w tej podróży o-

pisuje okolice i zwyczaje Szwajcarii, a prawie nie zastanawia się nad handlem, prawami i literaturą. Opis potęgi politycznej i wojskowej Rossji; przez bezimiennego.

O przyczynach zaludnienia, przez Pana Malthus. Autor dowodzi dla czego, ludność podwaja się co 19 lat w Stanach Zjednoczonych, co 28 lat w Kanadzie, co 34 lat w Irlandji, co 100 lat w Anglii, a ledwie co tysiąc lat w Indostanie.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

z Londynu dnia 15 Września.

Choroba zaraźliwa grasująca na północnym pobrzeżu Afryki, jest rzeczywiście powietrzem szerzącym się zbyt szybko i nabawiającem obawą narody sąsiedzkie. Hiszpanie najbardziej narażeni na tę klęskę, używają dzielnych środków dla zabezpieczenia się od niej. Wynika z tego dotkliwy niedostatek w Gibraltarze.

Doktor O'Meara lekarz Napoleona powrócił do Anglii; nieporozumienia z Wielką rządzą wyspy S. Heleny, były mu przyczyną do opuszczenia tego miejsca; zostawił powierzonego sobie chorego w niebezpiecznym stanie zdrowia. Zastąpił jego miejsce lekarz okrętowy Stokne.

Kuźnie Angielskie opuszczone w roku 1816 i upadku bliskie, podniosły się znowu. Nie mogą nawet wydołać żądaniu kupców Zagranicznych. Sporządzenie rur do lamp oświeconych palnym powietrzem jest przedmiotem pracy dla wielkiej liczby rzemieślników.

Ustał też zupełnie rozruch między tkaczami i węglarzami. Każdy powraca na właściwą posadę a wielu między niemi ubiega się o pierwszeństwo w zajęciu się pracą i w okazaniu przychylności właścicielom rękodzielni. To pojednanie się jest zaiste szczere, jeżeliby zaś źle myślący ludzie usiłowali powtórnie zmieszać spokojność, doświadczają silnego sprzeciwienia się od Rządu który ogłosił kazać postanowienie względem niesfornego towarzyszenia się, obciążające grzywnami znacznymi, osoby wspierające rzemieślników rzucających robotę. Zdać się iż wiele Rządów

Państw pomniejszych wysłać żąda pełnomocników na kongres. Mocarstwa sprzymierzone nie zmieniają pierwotnego postanowienia w tej mierze, i zajmą się wyłącznie rozwiązaniem pytania czyli uwolnić należy Francją od postoju wojsk obcych. To przedsięwzięcie jest zaiste mądre, i zgadza się z zasadami umiejętnej polityki, jeżeliby bowiem otworzono podwoje izby kongresu, żalącym się, zazdrośnym i proszącym, zjawiłby się wnet zaród przyszłej niespokojności. Sądzić można równie że nieporozumienia między dworami Hiszpańskim i Portugalskim załatwione zostaną w Paryżu. Obszerne wiadomości z Indji wschodniej zapowiadają bliskie ukończenie wojny z Pieschwa, po której zajaśnieć mają dni swobodne; gdy jednak zwrócimy uwagę na ogrom kraju gdzie ów wieczny panować ma pokój, przywołuje pamięć poniekąd mimowolnie dzieje na świadki, iż zachowanie własności państw wielkich trudniejsze jest od ich nabycia; częstkami bowiem podbite bywają: utrzymane zaś być muszą w całości.

z Rzymu dnia 29 Sierpnia.

Ogłoszono w Palermie przyszłe zaślubienie Xieźniczki obojga Sycylii córki Królewicza, z Infantem Franciszkiem de Paula. Spodziewany jest co chwila poseł Króla Jmci Katolickiego, mający uroczyście prosić o rękę Xieźniczki imieniem Oblubieńca.

Wyjazd Króla Jmci do Rzymu w Październiku niezawodnie nastąpi.

z Bazylei dnia 8 Września.

Układy rozpoczęte w Rzymie względem urządzenia Dyecezji w Szwajcarach podlegają trudnościom i Rządy Kantonów pomniejszych wymawiają się od wyznaczenia dochodów przyszłemu Biskupowi, pod pozorem niedostatku pieniędzy. Rządy kantonów Lucerneńskiego i Berneńskiego, nieobwieścili nawet sejmu o skutku poselstwa wyprawionego do Rzymu, dla przyczyn jak twierdzą sprawiedliwych. Rząd kantonów Tessin, zaniedbał również przedstawić Sejmowi umowę świeżo zawartą z Dworem Austriackim.

Dnia 2 b. m. rozwiązał się Sejm potwier-

dziwszy wprzód Traktat zawarty między Gryzonami i Królem Sardyńskim, względem drogi na górze Ś. Bernarda.

z Paryża dnia 17 Września.

„Szerzą się pogłoski, że wybory członków do Izby Prawodawczej, wteń dopiero nastąpią, gdy wiadomy będzie wypadek obrad kongressu nad wyprowadzeniem wojsk obcych z Francji. Jaki atoli zachodzi stosunek między właściwem nam sprawowaniem praw politycznych a naradami Monarchów? Czyli spodziewa się Ministerjum iż obierający wypłacą mu powolnością hold wdzięczności? Zawieńczyć temu niemogę. Sądzę raczej, że Ministerjum dowiesć żąda ile szanuje niepodległość wyborów, odraczając je do czasu zupełnego uwolnienia Francji, aby głosowano w rzeczywistej swobodzie. Może jednak wyniknąć z długiego oczekiwania, iż postanowienia skarbowe na rok 1819 dopiero w roku 1820 roztrząsane zostaną przez Izby, dla rozpoznania, jak żartobliwie wyrzekł pewien deputowany, stan przeszlorocznych przychodów i wydatków. Sądzą także niektórzy że przyjaciele przesadnych prawideł, nie wzmocnią się na przyszłych wyborach; stronnictwa Konstytucyjne w duchu liberalnym i w duchu ministerjalnym ścierać się jedynie będą między sobą.”

Tenże sam Korrespondent nazartowawszy się dowoli z przygotowania się do wyborów stronnictwa Ministrów, dodaje: „dowiedzcie niepodległość waszą, wyborem ludzi umiających podlegać; wyszlijcie do Paryża ludzi którzy słyszeć nie będą; gdy wytoczą się skargi o bezprawia, i ociemnieją gdy podany im będzie budżet. Jednak zabiegi wasze tych tylko przestraszą, którzy mimowolnie opłacają dodatkowe Centymy, na drukowanie wa-

szych dzienników i pisemek ulotnych z okoliczności wyborów.”

Sprawa Jenerałów Canuel i Châpdelaïne nie jest zakończoną, twierdzą o nich że przeprowadzeni zostaną do ścisłego więzienia.

Zbiór win w Szampanji ma być obfity; wina już wyrobione w okolicach miasta Epernay, lepsze są niżeli się spodziewano.

z Madrytu dnia 8 Września.

Szczegóły następujące wyjęte z listów pisanych z Vera-Cruz dnia 18 Czerwca, składają szereg dość dokładnych wiadomości o stanie rzeczy w Vice królestwie Meksykańskim.

„Okolica zwana Baxio napelniona jest powstańcami; siła zbrojna niepotrafi ich pokrozić, ponieważ użyta bywa do strzeżenia pociągów wojskowych i gońców.”

„Jenerał Linares, donosi z Jrapuato że oddział wojska, zostający pod jego dowództwem, napadnięty będąc przez powstańców pod sprawą Zakonnika Torres, zmusił ich do nieczki, 200 ludzi z wojska nieprzyjacielskiego poległo w tej potyczce.”

„Dywizja Jenerała Amor wyparła z twierdzy Vergara, znajdujących się tam rokoszanów.”

„Powstańcy targnęli się na twierdzę Jacomuleo, lecz odparci zostali za przybyciem odsiecz z Xalapa.”

„Garay drugi Naczelnik powstańców którymi dowodzi Victoria, dostał się w ręce nasze, i rozstrzelany został.

„Rozchodzą się wieści, jako by widziano w Mata-gorda ludzi zbrojnych, przybyłych z osady francuskiej nad rzeką Trinidad.”

„Dnia 13. b. m. bezskutecznie dobywali rokoszanie pod Wodzem Victoria, twierdzę w Antigua.”

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE, czynione w Warszawie przez Ant: MAGIER.

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wiśle	
	ciepła	zimna	cale	linje	roczę: li:			łokcie	cale
6 Października	5		27	5	7	Południowo zachodni.	Deszcz	--	21

Wydawcy odpowiedzialni.

Arabia Kiciński *J. Morawski*